

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

IGA LIIGE LOEBI! • ILMUB AASTAST 1925

NR 4 • 11/03/2013

Andmekaitse uued
tuuled Euroopas ja
Eestis

► lk 6

Innovatsioon
toiduainetetööstuses

► lk 24

Ettevõtjatel on puudu
tööõiguse alastest
teadmistest

► lk 18

NAISED JA KVOODID

Eelmisel aastal suurenes naiste
osakaal juhtorganites 0,6% ► lk 8

FOTO: ISTOCKPHOTO

KODA KUTSUB OSALEMA

Miks läheb nii, et ma tellin lahenduse lugupeetud tarkvaraettevõtte käest või võtan tööle parimad arendajad, aga infosüsteemid ikka ei toimi nii nagu vaja ja siis kui vaja? Kuidas kindlustada ettevõtte jaoks eluliselt olulisi investeeringuid infosüsteemidesse? **Saa teada seminaril „Kuidas tagada tarkvaraprojektide kvaliteet?“** Loe lähemalt lk 20

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

**EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA**

ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

Koda kuulutab välja konkursi **POLIITIKAKUJUNDAMISE JA ÕIGUSOSAKONNA JURISTI AMETIKOHALE**

TÖÖ PÕHILINE SISU ON:

- õigusaktide eelnõude analüüs (Eesti, Euroopa Liidu õigus);
- õiguslase teabe analüüs ja tutvustamine kirjalikult ja suuliselt;
- osalemine Kaubanduskoja seisukohtade kujundamisel;
- õiguslane konsulteerimine;
- osalemine erinevate projektide läbiviimisel.

KANDIDAADILT EELDAME:

- juriidilist kõrgharidust;
- eesti ja inglise keele oskust kõrgtasemel, soovitatavalt vene keele oskust;
- seadusloome protsessi tundmist;
- väga head analüüsivõimet;
- head kirjalikku ja suulist väljendusoskust;
- head koostöö- ja suhtlemisoskust, positiivset ellusuhtumist;
- head arvutiga töötamise oskust.

OMALT POOLT PAKUME:

- võimalust toetada Eesti ja rahvusvahelisi ettevõtjaid;
- võimalust rääkida kaasa majanduspoliitika kujundamisel;
- keskmisest kõrgemat töötasu;
- huvitavat ja arendavat tööd mainekas asutuses;
- töövajadusele vastavaid koolitusvõimalusi;
- meeldivat töökeskkonda toredate kolleegidega;
- töökohta vanalinnas.

Kasuks tulevad teadmised ettevõtlusest ja majandusest.

Konkursil osalemiseks palume saata CV, motivatsioonikiri ja palgasoov hiljemalt 26. märtsiks
meiliaadressile: mart@koda.ee

Lisainfo:

Mart Kägu

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja

Tel: 604 0072

E-post: mart@koda.ee

- 4 JUHTKIRI**
Riigikassa maksutuludega täitmiseks tuleks esmalt vaadata, kas kehtivad maksud kogutud saavad
- 5 ETTEVÕTJA KÜSIB**
Millised kulud peab tööandja töötaja lähetamisel hüvitama?
- 5 UUDIS**
Ida-Virumaa ettevõtjatele on avatud Euroopa Liidu infopunkt!
- 6 SEADUSANDLUS**
Kolmveerand ettevõtjatest vajaks rohkem teadmisi tööõigusest
- 8 EUROOPA UUDISED**
Kvoodid ja naised
- 10 SEADUSANDLUS**
Intellektuaalset omandit puudutav regulatsioon uueneb
- 11 ENTERPRISE EUROPE NETWORK**
Euroopas puhuvad vanad tuuled uues kuues!
- 15 INNOVATSIOONIVEERG**
Jätksuutlikud toiduained – uus siht toiduainetetööstusele?
- 16 JUHTIMISVEERG**
- 17 REGIONAALARENG**
Ettevõtjad ootavad kohalikult omavalitsuselt tähelepanu ja suhtlemist
- 18 KASULIKKU**
Majanduse alternatiivbörs Seed Forum
Andmekaitse uued tuuled Euroopas ja Eestis
- 19 KODA KUTSUB OSALEMA**
- 22 UUED LIIKMED**
- 22 JUUBILARID**

EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA
Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060
Faks: 604 0061
E-post: koda@koda.ee
www.koda.ee

TEATAJA TOIMETUS
Kaidi Talsen
Tel: 604 0085
E-post: kaidi@koda.ee
Kujundus:
Director Meedia

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

FINANTS- JA MAKSUALASED KOOLITUSED

21. märts **PÄRASTLÕUNA MAKSUKONSULTANDIGA: TÖÖTERVISHOIU KULUD JA MAKSUSTAMINE**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Jane Juhanson • 604 0081 • jane@koda.ee ▶ Ik 21
26. ja 27. märts **KONSOLIDEERIMINE JA KONTSEERNIARVESTUS**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Kati Krass • Tel: 443 0989
E-post: kati@koda.ee

KESKKONNAKOOLITUSED

26. märts **SEMINAR „ENERGIASÄÄST EHTUSETTEVÕTTES – MILLEKS JA KUIDAS?“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Triin Udris • 604 0090 • triin@koda.ee ▶ Ik 14
3. aprill **SEMINAR „KESKKONNAOTSUSTE MÕJU ETTEVÕTTELE“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Kristy Tättar • 604 0093 • kristy@koda.ee ▶ Ik 21
11. aprill **SEMINAR „ENERGIASÄÄST EHTUSETTEVÕTTES – MILLEKS JA KUIDAS?“**
Dorpati Konverentsikeskuses (Soola 6, Tartu)
Info: Triin Udris • 604 0090 • triin@koda.ee ▶ Ik 21

MUUD KOOLITUSED

26. märts **LÜHISEMINAR „EUROOPA ISIKUANDMETE KAITSE REFORM JA SELLE MÕJU ETTEVÕTJATELE EESTIS“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Jane Juhanson • 604 0081 • jane@koda.ee ▶ Ik 19
28. märts **SEMINAR „KUIDAS TAGADA TARKVARAPROJEKTIDE KVALITEET?“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Jane Juhanson • 604 0081 • jane@koda.ee ▶ Ik 20

MESSID JA KONTAKTKOHTUMISED

8. aprill **MAAILMA SUURIM TÖÖSTUSMESS HANNOVER MESSE**
Hannoveris Saksamaal
Info: Kristy Tättar • 604 0093 • kristy@koda.ee ▶ Ik 13
9. aprill **PÕHJAMAADE-BALTIKUMI KLASTRITE KONVERENTS JA KONTAKTKOHTUMISED**
Kopenhaagenis Taanis
Info: Triin Udris • 604 0090 • triin@koda.ee ▶ Ik 13
25. aprill **EHTUSMESS JA KONTAKTKOHTUMISTE ÜRITUS RESTA2013**
Vilniuses Leedus
Info: Triin Udris • 604 0090 • triin@koda.ee
8. mai **KONTAKTKOHTUMISTE ÜRITUS MESSIL PROPOSTE 2013**
Cernobbios Itaalias
Info: Triin Udris • 604 0090 • triin@koda.ee

JUHTKIRI

Riigikassa maksutuludega täitmi- seks tuleks esmalt vaadata, kas kehtivad maksud kogutud saavad

Enne kui asuda otsustama, kuidas kogutut „uuel ja paremal moel“ ümber jagada, oleks ehk mõistlik panustada sellele, et oleks, mida ümber jagada! Maksutemaatika ei ole selles osas erandiks. Oluline, et süsteem motiveeriks teenima ja uut väärtust looma, oleks samas lihtne ja selge ning maksude kokkukogumine efektiivne ja toimiv. Hädavajalik on arutleda sellegi üle, kui palju on üldse realistlik koguda ja mille jaoks kogutut kasutada. Ressursid on teatavasti piiratud ja kulutada ei saa rohkem kui kassasse tuleb.

Kaubanduskoda on pooldanud tänase (ettevõtete) maksusüsteemi põhijooni juba aastaid, sest see on aidanud meie ettevõtjatel ja ettevõtlikel inimestel tugevamaks saada ja areneda. Need arenguvajadused on ju laias laastus ka täna olemas, ja tunnistame endale või mitte, on meie ettevõtjad valdavalt siiski väikesed ja vajavad pidevat tuge. Üks lihtsamaid ja universaalsemaid viise seda tagada on soodne maksukeskkond.

Kui aastal 2011 viis Praxis Rahandusministeeriumi tellimisel läbi kõigi aegade mahukaima Eesti ettevõtete tulumaksusüsteemi uuringu, olid tulemused sellised: 78% ettevõtetest on olemasoleva süsteemiga väga rahul või rahul; 79% eelistab süsteemi säilimist; ligi 87% ettevõtetest on süsteemi kasutanud ka nn rasvakihhi tekitamiseks, millest kriisi ajal olulist abi oli, ja millest näiteks meie naabrid Lätis ja Leedus puudust tundsid. Leiti veel sedagi, et tänane maksusüsteem ei pärsi kapitali

vaba liikumist ning et selle positiivne mõju väikestele ja keskmistele ettevõtetele ning kasvavatele ettevõtetele on suurem. Täna kuulub meie naaberriikidest Soomest ja Rootsist samuti üha enam (ka avalikult) hääli, et Eesti maksusüsteem ja otsused on olnud päris õiges suunas. Neis riikides mõistetakse, et nn vana maailma süsteem ei pruugi täna ja edaspidi enam olla see, mida vajatakse. On toodud esile ka vastuargumente, kuid üldine järeldus on siiski toetav. Seega ei peaks ka meil endil olema põhjust arvata, et meie maksusüsteemi põhijooned ei ole jätkusuutlikud või et juriidiliste isikute tulumaksu kokkukogumisega probleeme on. Lisaks laekus juriidiliste isikute tulumaks eelmisel aastal eelarvega võrreldes kõige positiivsemalt – laekumine

– laekumine 113,7%. Üldsummas tähendas see 252,4 miljonit eurot (füüsiliste isiku tulumaksu laekus riigikassasse eelmisel aastal 266,1 miljonit eurot – eelarve täituvus 105%).

Küsimused, mida ettevõtjad täna esitavad, puudutavad üha sagedamini aga ausat konkurentsi ja maksukohustuste võrdset täitmist. Liiga palju kostab nurinat selle üle, et teadlikult maksude maksmisest kõrvalehoidjate elu on liiga lihtne ja maksude maksatajamine on kohati kujunenud ärimudeli osaks. Üks mängib

reeglite järgi malet, kuid teine otsustab samal laual kabet harastada. Reeglite järgi mängija saab üsna ruttu aru, et ausa mänguga ei ole võimalik võita. Olukord nõuab paratamatult tähelepanu, sest esimene eelistus maksutulude suurendamisel peab olema praeguste maksude kokkukogumine, mitte aga uute või suuremate kehtestamine. Lisanduma peab siia iseenesest mõistetavalt ka kulupoole revisjon – kas ja kui palju on jõukohane.

Mul on hea meel, et ka maksuhaldur analüüsib aktiivselt olukorda ja otsib lahendusi maksupettuste tõkestamiseks. Oleme maksuhalduriga koos arutamas, millised võiksid olla need hoovad maksupettustega võitlemisel, mis keskendusid just sellele, kus analüüs näitab, et probleem on kõige suurem.

Meie eesmärk selles protsessis on tagada, et mistahes meetmed mõjutaksid võimalikult vähe ausaid ettevõtjaid ega põhjustaks üleüldist kulude või halduskoormuse kasvu ja et ausalt mängureegleid järgides oleks võimalik äri ajada.

PS! Veebruari lõpust on maksuameti veebilehel www.emta.ee/tegevusaladestatistika statistika nii palkade, käivete kui veel mitmete näitajate kohta piirkonniti ja suuremate tegevusalade lõikes. Huvitav info igal juhul, soovitan vaadata!

► Kaubanduskoda on pooldanud tänase (ettevõtete) maksusüsteemi põhijooni juba aastaid, sest see on aidanud meie ettevõtjatel ja ettevõtlikel inimestel tugevamaks saada ja areneda.

MAIT PALTS
peadirektor

▶ ETTEVÕTJA KÜSIB

Millised kulud peab tööandja töötaja lähetamisel hüvitama?

Töölepingu seaduse (TLS) § 40 ütleb, et töötaja võib nõuda tööülesannete täitmisel kantud kulude hüvitamist. TLS-i alusel kuuluvad hüvitamisele mõistlikud kulud, mida töötaja on teinud tööülesande täitmisel – nt sõidukulud lähetuskohta, majutuskulud ning muud lähetusülesandega seotud kulud.

Lisaks eelnimetatud kulude hüvitamisele on välislahetuse puhul teeloleku ja lähetuskohas viibimise aja eest ette nähtud töötajale välislahetuse päevaraha, kui välisriigis asuv lähetuskoht asub vähemalt 50 kilomeetri kaugusel asula piirist,

kus paikneb töö tegemise koht. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruse nr 110 (määrus) §-le 3, on välislahetuse päevaraha alammäär 22,37 eurot päevas, millest suuremas määras võivad töötaja ja tööandja alati kokku leppida. Tähelepanu tasub pöörata määruse §-le 7, mis lubab tulumaksuvabastust välislahetuse päevarahalt, mis ei ületa 32 eurot päevas. Ning samuti ütleb määrus (§ 4 lg 4), et tööandja võib välislahetuse päevaraha määra vähendada kuni 70 protsenti, kui lähetuskohas viibimise ajal tagatakse lähetatule tasuta toitlustamine.

Tööülesannete täitmisel kantud kulude hüvitamist töötasu arvelt teha ei tohi, selline kokkulepe on tühine (TLS § 40 lg 1).

Vältimaks aga arusaamatusi, soovitasime ettevõtjatel, kelle töötajad rohkem reisivad, kehtestada organisatsioonisisestel ühtsed reeglid, milliseid lähetusega seotud kulusid hüvitatakse ja mille alusel.

Vastab
poliitikakujundamise
ja õigusosakond

▶ UUDIS

Ida-Virumaa ettevõtjatele on avatud Euroopa Liidu infopunkt!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Euroopa Komisjoni Eesti esindus sõlmisid lepingu EUROPE DIRECT'i teabekeskuse haldamiseks Jõhvis. EUROPE DIRECT on teabekeskuste võrgustik, mille põhilisteks eesmärkideks on:

- teavitada kõiki huvilisi (sealhulgas ettevõtjaid) erinevatest Euroopa Liiduga seonduvatest teemadest;
- edendada osalusühiskonda, korraldades arutelusid ja üritusi, et kodanike tagasiside jõuaks erinevate Euroopa Liidu institutsioonideni.

Teabekeskuste võrgustik on loodud Euroopa Komisjoni poolt 2005. aastal ning 27 liikmesriigis tegutseb kokku tänaseks juba üle 500 infopunkti.

MILLIST ABI SAAVAD KAUBANDUSKOJA LIIKMESFIRMAD EUROPE DIRECT'I JÕHVI TEABEKESKUSEST?

Ettevõtjatele võiks kõige enam huvi pakkuda võimalus saada värsket teavet Euroopa Liidu õigusaktide, poliitike, programmide ja rahastamisvõimaluste kohta. Firmajuhid ja omanikud, kes on huvitatud sellest, milline võiks olla areng selles valdkonnas, milles nende ettevõtte tegutseb, saavad teabekeskusest infot Euroopa Liidu prioriteetide ja strateegiate kohta (nt Euroopa 2020 strateegia). Samuti saab keskusest infot erinevate infoallikate ja võrgustike kohta, mis ettevõtjate huvides tegutsevad.

▶ EUROPE DIRECT'i teabekeskus Jõhvis asub aadressil Pargi 27, ruum 203. Kontakt: Margus Ilmjärv, telefon 3374950, e-post: margus@koda.ee

SEADUSANDLUS

Kolmveerand ettevõtjatest vajaks rohkem teadmisi tööõigusest

Tööandjate ja töötajate teadlikkust töölepingu seaduses toodud õigustest ja kohustustest oleks vaja suurendada, selgus Sotsiaalministeeriumi tellitud ning Poliitikauuringute Keskuse Praxis ja Tartu Ülikooli poolt läbi viidud uuringutest.

Üle 85% ettevõtjatest hindab oma teadlikkust tööõigusest heaks ning ainult kümnendik tööandjatest leiab, et nende teadmised töösuhteid puudutavatest õigustest ja kohustustest on kehvad. Uuring ei näidanud, et väike- ja suur-ettevõtete õigusteadlikkuses esineks olu-

▶ Ligi kümnendiku ettevõtjate hinnangul takistab töölepingu seadus ettevõtte tegutsemist ning viiendik tööandjatest ei pea seadust paindlikuks, proportsionaalseks, eesmärgipäraseks ega arusaadavaks.

lisi erinevusi. Samas kinnitas ligi kolmveerand ettevõtjatest, et nad vajaksid rohkem teadmisi tööõigusest.

Sarnaselt ettevõtjatega leidis ka suurem osa töötajatest, et nende tööõigus-

alane teadlikkus on hea. Kui inimestelt aga uuriti konkreetseid teadmisi (nt töösuhete lõpetamise, töötasustamise kohta), siis selgus, et ainult veerandi töötajate tegelikud teadmised töösuhteid puudutavate õiguste ja kohustuste osas on head. Töötajate näitel võiks eeldada, et ka ettevõtjad hindavad oma teadmisi tegelikkusest mõnevõrra kõrgemaks.

Uuring tõi ka esile mitmeid valdkondi, kus ettevõtja teadlikkus 1. juulil 2009 jõustunud uuest töölepingu seadusest on madal. Näiteks selgus uuringust, et kolmandikel juhtudel kehtib töötaja ja tööandja vaheline konkurentsipiirangu kokkulepe rohkem kui aasta pärast töösuhete lõpu, kuigi seadus lubab ainult kuni ühte aastat. Samuti esineb probleeme varalise vastutuse kokkulepete osas. Töölepingu

seaduses on öeldud, et see kokkulepe kehtib üksnes juhul, kui kokku on lepitud varalise vastutuse rahalises ülempiiris. Töötajate küsitlusuuringust aga selgub, et suurema osa töötajatega ei ole ülempiiris kokku lepitud ning järelikult on varalise vastutuse kokkulepped kehtetud.

HALDUSKOORMUS VÄHENES, KUID ETTEVÕTJAD SEDA VEEL EI TUNNETA

Uue töölepingu seaduse koostamise üheks eesmärgiks oli vähendada ettevõtjate halduskoormust. Selleks kaotati seadusest näiteks tööraamatud ja isikukaardid. Samas näitavad uuringu tulemused, et ettevõtjate hinnangul võtavad tööõiguslaste kohustuste täitmine praegu ikkagi sama palju või isegi rohkem aega kui enne. Praxise uurijad põhjendavad sellist tulemust uue seaduse tundmaõppimisega kaasnevate suuremate kuludega.

Samas kinnitasid ettevõtjad, et majandusraskuste ilmnedes on töösuhete lõpetamine nende jaoks lihtsam kui

FOTO: ISTOCKPHOTO

enne. Kindlasti on see vähemalt osaliselt seotud koondamiskulude vähenemisega tööandjate jaoks. Enne seaduse jõustumist valitses teatud ringkondades ka hirm, et seoses ettevõtjate koondamiskulude vähenemisega võib hüppeliselt kasvada koondamiste arv. Küsitlustulemused aga näitasid, et see müüt ei pea paika – ainult vähesed ettevõtjad ütlesid, et nad oleksid vana seaduse kehtimisel koondanud vähem töötajaid.

SEADUSES ESINEB EBASELGUSI NII ETTEVÕTJATE KUI KA KOHTUTE JAOKS

Ligi kolmveerandi ettevõtjate hinnangul on töölepingu seadus arusaadav ning täidab oma eesmärgi. Samuti leiab üle poole tööandjatest, et seadus on piisavalt paindlik ning normid on omavahel kooskõlas. Uuring näitab, et eelkõige on suuremad ettevõtted kriitilisemad uue seaduse osas. Negatiivse poole pealt saab välja tuua, et ligi kümnendiku ettevõtjate hinnangul takistab töölepingu seadus ettevõtte tegutsemist ning viiendik tööandjatest ei pea seadust paindlikuks, proportsionaalseks, eesmärgipäraseks ega arusaadavaks.

Tööandjate kriitilisemates hinnangutes ei ole aga midagi väga üllatavat, sest ka kohtutele ja töövaidluskomisjonidele ei ole kohati üheselt arusaadav, kuidas tuleks seaduse sõnastusest aru saada.

Näiteks praktikas on probleeme tekitanud küsimus, kas tööandja poolt tehtud eelnev hoiatus peab olema samaliigilise rikkumise eest, mille alusel töösuhte üles öeldaks või mitte. Ehk kui töötaja tuleb ühel päeval tööle alkoholijooobes ja tööandja teeb töötajale selle kohta hoiatuse ning teisel päeval varastab töötaja tööandja tagant pudel veini, siis kas sellisel juhul on tööandjal õigus töötajaga töösuhte lõpetada või mitte. Uuringus jõutakse järelduseni, et hoiatus peab olema tehtud samaliigilise rikkumise eest.

Uuringutulemuste valguses on Sotsiaalministeerium lubanud edaspidi pöörata suuremat tähelepanu tööõiguslase teadlikkuse suurendamisele. Samuti ei ole ministeerium välistanud võimalust, et tulevikus muudetakse mõni seaduse säte praegusest selgemaks.

Poliitikauringute Keskuse Praxis, Rakendusuringute Keskuse Centar ja Turu-uuringute ASI koostöös läbiviidud uuringus küsitleti 1300 töötajat ning üle 850 vähemalt 5 töötajaga ettevõtet. Tartu Ülikooli poolt läbiviidud töövaidluste analüüsis uuriti üle 200 kohtuotsuse ning 1500 töövaidluskomisjoni otsuse. Mõlema uuringuga saab põhjalikumalt tutvuda Sotsiaalministeeriumi kodulehel www.sm.ee.

UURINGUST SELGUS:

- » üle 85% ettevõtjatest hindab oma teadmisi tööõigusest heaks;
- » ligi kolmveerand tööandjatest vajab töösuhteid puudutavate õiguste ja kohustuste kohta rohkem teavet;
- » üle 60% tööandjate hinnangul on töölepingu seadus piisavalt paindlik;
- » kolmandiku ettevõtjate hinnangul võtab uue töölepingu seaduse rakendamine varasemast rohkem aega;
- » kolmandiku töötajate hinnangul on tööandja rikkunud töötajate õigusi;

MARKO UDRAS

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna jurist

▶ EUROOPA UUDISED

Kvoodid ja naised

Möödunud kuul asus ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK), tõi küll ülinapi poolthääletanute enamusega, toetama Euroopa Komisjoni algatust – direktiivi, millega kehtestatakse soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks kvoodid börsiettevõtete juhtorganites. Järgnevalt tutvustan EMSK arvamuse mõningaid argumente ja ettepanekuid. (Kõrvalmärkusena – ise hääletasin kvootide vastu).

Sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu (EL) põhilisi eesmärke, mida on nimetatud aluslepingutes (Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 3) ja põhiõiguste hartas (artiklis 23). Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 8 kohaselt on liidu eesmärk meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja võrdõiguslikkuse edendamine. ELi õigus rakendada meetmeid soolise võrdõiguslikkuse vallas tööhõive ja elukutse küsimustes tuleneb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 157 lõikest 3.

LIIKMESRIIGITI ERINEV PRAKTIKA

Mis puutub naiste osakaalu juhtorganites, siis on ELi liikmesriikide vahel

▶ **Eelmisel aastal suurenes naiste osakaal juhtorganites 0,6% ning ainult 24 ettevõtet allkirjastas 2011. aastal lubaduse suurendada naiste osalust ettevõtete juhatustes.**

eri poliitikameetmete tõttu suured erinevused. 86,3% juhtorganite liikmetest on mehed. Naiste arvust juhtorganites on räägitud aastakümneid, kuid eriti on sellele keskendutud viimase kahe aasta jooksul, kui EL on taas kinnitanud oma pühendumist soolisele võrdõiguslikkusele börsil noteeritud ettevõtete juhtorganites.

Arutlemisel on olnud meetmed alates õiguslikult siduvate kvootide sisseseadmisest kuni isereguleerimiseni, mille puhul ei kaasne sanktsioone. Tõhusad ja vabatahtlikud lähenemisviisid arenevad ikka veel aeglaselt. Eelmisel aastal suurenes naiste osakaal juhtorganites vaid 0,6% ning ainult 24 ettevõtet allkirjastas 2011. aastal lubaduse suurendada naiste

osalust ettevõtete juhatustes. Liikmesriikide meetmed ulatuvad õiguslikult siduvatest kvootidest koos sanktsioonidega kuni isereguleerimiseni teatud sektorites ja naiste juhtorganites esindatuses on suuri erinevusi. Siduvate kvootidega riikides on siiski ilmnenud 20% kasv naiste juhtorganites osalemises. Kuues riigis, kus ei ole mingeid meetmeid rakendatud, on naiste osakaal juhtorganites vähenenud. 2011. aasta lõpuks kehtestas 11 liikmesriiki õigusaktid, mis hõlmasid kvote või eesmärke seoses soolise võrdõiguslikkusega ettevõtete juhtorganites. Prantsusmaa, Itaalia ja Belgia kehtestasid kvoodid koos sanktsioonidega rikumise eest; Hispaania ja Madalmaad kehtestasid kvoodid ilma sanktsioonideta; Taani, Soome, Kreeka, Austria ja Sloveenia rakendavad sätteid, mida kohaldatakse ainult riigi poolt kontrollitavatele ettevõtetele ning Saksamaal katavad soolist mõõdet eeskirjad töötajate esindatuse kohta nõukogudes.

Erinevused liikmesriikide vahel on paratamatult mõjutanud naiste osalemist juhtorganites. Riikides, kus on rakendatud äriühingu üldjuhtimise eeskirju, on suurenemise määr 11-2%. Euroopa Komisjon (EK) küll tunnustab vajadust austada ettevõtete põhivabadust tegutseda ilma sekumisetä, kuid usub, et see vabudus ei tohiks põhiõiguste suhtes ülimuslik olla. Direktiiv kujutab endast miinimumstandardit, millega püütakse parandada ettevõtete ja siseturu tingimusi, luues mitmes liikmesriigis tegutsevatele ettevõtetele võrdsed võimalused. Direktiiviga kehtestatakse 40% kvantitatiivse eesmärgi (st 40% naisi börsiettevõtete juhtorganites) saavutamiseks ajaraamistik kuni 2020. aastani, võttes arvesse eri ettevõtete juhtorganite

ametiaegade tsükleid. Direktiivis on ette nähtud ka aegumisklausel 2028. aasta kohta, pärast mida ei peaks selle sätted enam olema vajalikud.

Tänaseks on selge, et ei naisi ega mehi ei saa diskrimineerida soo alusel. AGA fakt on see, et 96,8% juhatajaid on mehed.

UURIMUSED NÄITAVAD NAISTE POSITIIVSET MÕJU

Ulatuslikud uurimused naiste ettevõtete juhtorganitesse kaasamise majandusliku kasu kohta viitavad veenvalt ettevõtte tulemuste paranemisele. Credit Suisse (2012), McKinsey (2007) ja Catalyst (2004) on kõik üksteisest sõltumatult määratlenud korrelatsiooni ühelt poolt naiste ettevõtte juhtorganites esindatuse ja teiselt poolt ettevõtte finantsuutlikkuse vahel.

Näiteks:

McKinsey aruandes määratleti, et ettevõtetes, kus on kõige suurem osakaal naisi juhtorganites, on omakapitali investeeringute tulusus võrreldes ettevõtete, mille juhtorganites ei ole naisi 41% kõrgem.

Catalyst leidis, et ettevõtetes, mille juhtorganites on 14,3-38,3% naisi, on omakapitali investeeringute tulusus 34,1% kõrgem kui ettevõtetes, kus ei ole samasugust naiste osakaalu juhtivatel positsioonidel;

Credit Suisse tuvastas, et ettevõtetel, kus naised on juhtorganites, on paremad aktsiakursid kui ettevõtetes, mille juhtorganites ei olnud naisi.

Järeldus – naiste osalemine juhtorganites peaks olema äriühingute endi huvides.

Lisaks kvootide kehtestamisele soovib ja soovib EMSK aga veel poliitikameetmete kujundajatel ja ettevõtetel tegeleda järgmiste küsimustega:

- juhtival kohal töötavate naiste nähtavuse tagamine ühiskonnas;

FOTO: ISTOCKPHOTO

- suurem läbipaistvus talentide otsimisel;
- kriitilise massi moodustamine ja säilitamine;
- soorolle puudutavate stereotüüpide ümberlükkamine;
- juhtorgani koosseisu pikaajaline planeerimine;
- talendivõrgustiku loomine;
- parimate tavade levitamine;
- üleeuroopalise kooskõlastatud andmebaasi loomine juhtorganisse kvalifitseeruvatest naistest.

Üle 51% ELi elanikkonnast on naised, kusjuures naised moodustavad 45%

tööhõivest ja teevad 70% otsustustest. Seetõttu sooviks EMSK soolise tasakaalu parandamiseks näha kohustuslike õiguslike meetmete kehtestamist koos sanktsioonidega ühiskonna kõigil tasanditel. See aitaks muuta avalikku arvamust sellest, kes peaks olema kaasatud otsustamisprotsessi, ja tagama kaasavama ühiskonna. See jäi küll retooriliseks üleskutseks ja reaalselt ettepanekute ja sanktsioonideni kallale ei asunud. Kaubanduskoda, nagu enamik ettevõtluskeskkonnast sookvootide kehtestamist ei toeta, sellekohane arvamus esitati juba varasemalt Eesti positsioonide kujundamisel ja sellega ka arvestati.

REET TEDER

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja
esindaja EMSKs

SEADUSANDLUS

Intellektuaalset omandit puudutav regulatsioon uueneb

Pikka aega on räägitud tegelikult sellest, et intellektuaalset omandit puudutav regulatsioon (nt autoriõigused) on ajale jalgu jäänud ja ei vasta enam tänapäevasele reaalsusele. Pole saladus, et tehnoloogia arengu tõttu on täna nii mõnedki tegevused/olukorrad õiguslikult ebaselged, sest need n-ö ei mahu kuidagi tänase regulatsiooni alla ära. Tegelik elu on õiguslikust regulatsioonist ette (välja?) arenenud.

Eltoodust tulenevalt on igati tervitatav Justiitsministeeriumi poolt algatatud täiemahuline intellektuaalset omandit puudutava regulatsiooni ülevaatamine ja kodifitseerimine. Mõistagi on üks olulisemaid asju selle käigus regulatsiooni kaasajastamine. Käesolevaks hetkeks on avaldatud laiemale avalikkusele vastavate

jõustamist reguleerivad normid põhjendamatu erinevad ning kohati ebatäpsed ja mitmetimõistetavad. See raskendab arusaadavalt seaduse mõistmist ja rakendamist. Loogiline oleks, et sarnaseid suhteid reguleerivad normid ei tohiks üksteisest diametraalselt erineda.

Kindlasti on praktikas üks kõige põletavam probleem see, et regulatsioon ei ole kooskõlas tehnoloogiliste uuendustega ja ei toeta piisavalt teadmiste põhise majanduse arengut. Tõsiasi on ka see, et kehtiva regulatsiooni põhimõtted on osaliselt aegunud ja neid oleks ilmtingimata tarvis kaasajastada.

rida nt Soome, Rootsi, Saksamaa ja USA vastavat regulatsiooni ja praktikat.

MIS EDASI?

Töögrupi ülesanne on kokku panna eelnõude tekstid. Tegemist on kahtlemata keerulise ja aeganõudva ülesandega. Keeruline on see eelkõige seetõttu, et vaja on leida lahendused kohati väga põhimõttelistes küsimustes. Kaubanduskoda on asunud juba praegu tihedalt koostööd tegema Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liiduga, et kujundada juba aegsasti seisukohad nendes küsimustes, mis täna kujutavad praktikas teravaid probleeme.

Regulatsioon ei ole kooskõlas tehnoloogiliste uuendustega ja ei toeta piisavalt teadmiste põhise majanduse arengut.

eelnõude väljatöötamise kavatsus, milles on ära toodud kehtiva regulatsiooni probleemkohad ja seatud eesmärgid. Alljärgnevalt vaatamegi lähemalt, millele eelmainitud kavades on tähelepanu pööratud.

Täpsustavalt olgu mainitud, et kodifitseerimise protsessis eristatakse autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste seaduse eelnõu ja tööstusomandi seadustiku eelnõu (patent, kaubamärk, kasulik mudel jms).

MIS ON PROBLEEMIKS SEoses KEHTIVA REGULATSIOONIGA?

Vaatomata autoriõiguste ja tööstusomandi eelnõude eristamisele on probleemid tegelikult seoses kehtiva regulatsiooniga sisuliselt samad.

Nii autoriõiguste kui ka tööstusomandi süsteem (olles olemuselt eraõigused) pole ühtlustatud ülejäänud eraõigusega. Seetõttu on oluline pöörata vastavale ühtlustamisele tähelepanu.

Samuti võib öelda seda, et kehtivas õiguses on kasutamist, haldamist ja

KAS SOOVITAKSE KEHTIVAT REGULATSIOONI TÄIENDADA VÕI LUUA PÄRIS UUS?

Töögrupil on arusaam täna ikkagi selgelt selline, et olemasoleva regulatsiooni täiendamise kaudu soovitud eesmärkideni jõuda pole võimalik ja seetõttu on suund võetud täiesti uute seaduste väljatöötamisele. See peaks kindlasti tagama paremini selle, et regulatsioon saab terviklik ja süsteemne. Kavades on iseenesest ka välja toodud, et nt autoriõiguse seaduse tänased vead tulenevad mh asjaolust, et pärast seaduse kehtestamist sisse viidud arvukad muudatused on lammutanud vähemalt osaliselt esialgse seaduse süsteemsuse. Seega oleks väga keeruline lihtsalt täienduste abil püüda olukorda parandada.

Loomulikult peab kuuluma antud protsessi juurde ka erinevate riikide praktika ja kogemuse uurimine ning analüüs. Siin kavatsetakse täpsemalt uu-

LISAKS:

Kaubanduskoda ootab ka oma liikmetelt igasugust tagasisidet ja probleemikirjeldusi, mis seonduvad intellektuaalsest omandist tulenevate õiguste teostamisega. Arvamused ja kommentaarid palume saata aadressile mart@koda.ee

MART KÄGU
Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja

Euroopas puhuvad vanad tuuled uues kuues!

Innovatsioon on alati olnud oluline teema, kuid sellest ei ole vist kunagi nii palju räägitud kui viimastel kuudel – teatavasti eraldab Euroopa Komisjon järgmise kuue aasta jooksul (2014-2020) üle 80 miljardi euro innovatsiooni edendamiseks Euroopas.

FOTO: ISTOCKPHOTO

Sõna „innovatsioon“ seostub paljudele siiski vaid teadusarendustööga. Ühelt poolt on see kindlasti nii, kuid uusi toetusprogramme silmas pidades on innovaatiline ettevõtte eelkõige uuenduslik ja rajab tee sinna, kus seda varem ei olnud - sõltumata ligipääsust laborile või uusimatele tehnoloogiatele. Väga kerge on soovitada „olge innovaatilised!“, palju raskem on aga innovaatiline olla. Ning ega kõik saa ju innovatsiooniga tegeleda, see ei oleks reaalne. Siinkohal toongi välja mõned soovitusel edukaks ettevõtluseks või sellega (uuesti) alustamiseks, mille hulgast loodan igaüks leiab midagi kasulikku.

1. Kui teha, siis õigesti. Nagu juba mainitud – innovatsioon ei tähenda vaid teadusuuringuid. See tähendab „leitud“ suunamist tarbijateni. Kui ajaloos tagasi vaadata, siis enamik praegu kuulsaid tooteid ei ole välja mõeldud neid müüvate ettevõtete poolt. Seega, vaadake ringi, millega teie ümber tegeletakse, kellega võiks koostööd teha ja kelle ideed turustada?
2. Ole erinev, ära imiteeri! Kerge on tulla kellegi teise jälgedes, sarnase toote või ideega. See aga ei garanteeri pikaajalist edu. Küsige endalt, kuidas teha teismoodi seda, mis juba tehtud on? Kui loominguilisi teste arvestades olime 3 aastasel peaaegu kõik geeniused, siis põhikooliks on

seada vaid 2% inimestest. Siit järeldub ka, et innovaatilisus on meiega kaasa sündinud ning koolis tehakse sellega üks-null. Õnneks käib see vaid 98% inimeste kohta! Seda meeles pidades peab lihtsalt endale teadvustama, et peamegi rohkem pingutama, et midagi uutset luua.

3. *Open innovation* – küsi sõbralt! Või veelgi parem, tuhandelt sõbralt. Kui sa ei ole kindel, kas idee on haarav, teostatav ja tulevikus perspektiivikas, siis statistiliselt on 91% suurem tõenäosus saada südamerahu andev vastus, kui toetuda suure ringi inimeste arvamusele, mitte ainult sõbraga kahekesi arutades (kuigi ka seda on kindlasti vaja teha).
4. Finantseerimine. See on omaette küsimus, mis paljudele peavalu tekitab. Toetuste allikaid on mitmeid, isegi nii palju, et tihti on raske orienteeruda, kuhu avaldus esitada, mis selleks vaja teha ja kellele see üldse suunatud on. Ma ei soovi olukorda veel segasemaks teha, pigem huvitavamaks, ja soovitan silm peal hoida ka uut rahastamisvõimalustel – teistel inimestel. Internetisaidid nagu Crowdfunding, IndieGogo, Seeders, Fundable – kui teil on hea idee, küll siis teised inimesed selle teostamiseks raha annavad!
5. Ettevõtluskeskkond on määrav. Ükskõik kui palju me ka ei arva,

et nii edu kui ka ebaõnnestumised sõltuvad eelkõige meist endast, on see nii vaid 30% ulatuses nii – selles osas, mis puudutab siis isikuomadusi (isiksus, haridus jne). Ülejäänud 70% sõltub keskkonnast, kus tegutsetakse. Viimane tähendab siis näiteks maksusüsteemi, seadusi, toetuste ja soodustuste olemasolu, toimingute kiirust, bürokraatia puudumist/liigset bürokraatiat jne. Ideaalset ettevõtluskeskkonda, kus absoluutselt kõik ettevõtjad edukad on, ei ole arvatavasti olemas (ja selle järelduseni jõudsin vaid oma sõbraga konsulteerides), kuid näiteks Kaubanduskoja abil on võimalik oma arvamusele häälekandja leida ja teistega mõtteid vahetada. Selleks me siin olemegi, et ettevõtjate huvide eest seista.

TRIIN UDRIS

Nõunik/Enterprise Europe
Networki koordinaator

RIIGIHANKETEATED

IKT

- Suurbritannias hangitakse tarkvarapakette ja infosüsteeme.
Tähtaeg 05.04.2013.
Kood 5611

PUIT, EHITUS, EHITUSMATERJALID

- Norras hangitakse ehitustöid.
Tähtaeg 05.04.2013
Kood 5612

METALL, MASINAD JA SEADMED

- Saksamaal hangitakse masinaehitus-teenuseid.
Tähtaeg 05.04.2013.
Kood 5613
- Rootsis hangitakse rõõpaid ja seadmeid.
Tähtaeg 09.04.201.
Kood 5614
- Poolas hangitakse okastraati.
Tähtaeg 09.04.2013.
Kood 5615
- Saksamaal hangitakse prügikonteinereid.
Tähtaeg 02.04.2013.
Kood 5616
- Leedus hangitakse vedelikupumpasid.

Tähtaeg 11.04.2013.
Kood 5617

KEMIKAALID, ÕLID, KÜTUSED

- Lätis hangitakse kütuseid.
Tähtaeg 25.04.2013.
Kood 5618

MÖÖBEL, SISUSTUS JA TARVIKUD

- Norras hangitakse kontorimööblit.
Tähtaeg 02.04.2013.
Kood 5619
- Rootsis hangitakse mööblit.
Tähtaeg 08.04.2013.
Kood 5620
- Poolas hangitakse toole.
Tähtaeg 09.04.2013.
Kood 5621
- Leedus hangitakse koolimööblit.
Tähtaeg 08.04.2013.
Kood 5622
- Soomes hangitakse suurköögisustust.
Tähtaeg 11.04.2013.
Kood 5623
- Rootsis hangitakse põrandavaipu.
Tähtaeg 04.04.2013.

Kood 5624

- Rootsis hangitakse ratastoolipatju.
Tähtaeg 10.04.2013.
Kood 5625
- Rootsis hangitakse külmikuid ja sügavkülmikuid.
Tähtaeg 03.04.2013.
Kood 5626

TEKSTIIL, RÕIVAD

- Soomes hangitakse sõjaväekiivreid.
Tähtaeg 17.04.2013.
Kood 5627
- Poolas hangitakse ühekordseid kindaid.
Tähtaeg 09.04.2013.
Kood 5628

MUU

- Rootsis hangitakse puukoolitooteid.
Tähtaeg 03.04.2013. **Kood 5629**
- Suurbritannias hangitakse puid, põõsaid ja istikuid.
Tähtaeg 04.04.2013.
Kood 5630

KOOSTÖÖPAKKUMISED

- Suurbritannia ettevõtte projekteerib ja paigaldab erinevaid taastuenergiatooteid, pakub end alltöövõtjaks.
Kood: 2013-02-16-001
- Rootsi klahvpillide häälestamise ja korras-hoiuga tegelev ettevõtte otsib puhastustoo-dete tootjat (mikrokiust kangad, sisaldavad plastikust PolyC materjale).
Kood: 2013-02-18-013
- Tšehhi haiglavoodite jm haiglamööbli toot-ja otsib oma toodete edasimüüjaid, samuti pakub end alltöövõtjaks.
Kood: 2013-02-18-029

- Poola inkassofirma pakub oma teenuseid ettevõtetele Poola turul.
Kood: 2013-02-18-027
- Türgi külmutatud toidu ja puuviljadega tegelev ettevõtte otsib oma kauba edasi-müüjaid.
Kood: 2013-02-18-023
- Venemaa IT lahenduste väljatöötamisega tegelev ettevõtte (telekommunikatsioon, CRM) otsib oma kauba edasimüüjaid.
Kood: 2013-02-18-018
- Poola elektrooniliste seadmete hulgi- ja jaemüügiga tegelev ettevõtte otsib oma

kauba edasimüüjaid ja pakub vastastikuse levitamise võimalust.

Kood: 2013-02-18-017

- Venemaa omadisainitud laserseadmete tootmisega tegelev ettevõtte otsib kauba edasimüüjaid.

Kood: 2013-02-18-014

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused on nähtavad Koja kodulehel www.koda.ee/koostoopakkumised/

ENTERPRISE EUROPE NETWORK:

LISAINFO:

Triin Udris
Enterprise Europe Networki
koordinaator
Tel: 604 0090
E-post: triin@koda.ee

KOOSTÖÖPAKKUMISTE INFO:

Kadri Rist
Projektijuht
Tel: 604 0091
E-post: kadri.rist@koda.ee

RIIGIHANGETE INFO:

Gerly Jostov
Projektijuht
Tel: 604 0082
E-post: gerly@koda.ee

Maailma suurim tööstusmess Hannover Messe

8.-12. aprillil Hannoveris

8.-12. aprillini 2013. a toimub Saksamaal Hannoveris järjekordne maailma suurim tööstus- ja tehnoloogiamesse Hannover Messe. Eelmise aasta aprillis toimunud mess kinnitas, et Hannover Messe on endiselt suunanäitajaks tehnoloogiasse investeerimisel.

2012. a toimunud messi statistika:

Eksponente: 5000 ca. 69 maalt
Külastajaid: ca. 160 000

Teatavasti koosneb Hannover Messe erialamessidest, mis aasta-aastalt natuke varieeruvad.

2013. aastal on maailma suurim tööstusmess jagatud 11 erinevaks erialamessiks:

- Industrial Automation: protsesside ja tootmise automatiseerimine, süsteemlahendused tootmisele ja hoonetele
- Motion, Drive & Automation (MDA): jõuülekandetehnika
- Energy: energiamajandus, energia- tehnika, taastuvad energiad

- Wind: tuuleenergia, seadmed, komponendid ja teenused
- Mobiltec: kombineeritud ja teisaldatav energiategnoloogia, mobiilne energiasalvestus, alternatiivsed mobiilsuslahendused, alternatiivsed kütused
- Digital Factory: integreeritud protsessid ja IT-lahendused
- ComVac: suruõhu- ja vaakumtehnoloogia
- Industrial Supply: (endine Subcontracting) allhange
- Surface Technology: pinnatehnoloogia
- IndustrialGreenTec: keskkonnatehnoloogiad
- Research & Technology: teadus ja tehnoloogia

Partnermaaks on 2013. aastal Venemaa.

Ka 2013. aastal on Eesti Hannover Messel esindatud EASI korraldatava ühisstendiga teadus- ja tehnoloogiahallis.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kaudu saab messile tasuta pileteid.

Tegemist on koguajapiletiga s.t pilet kehtib kõikidel messipäevadel. Lisaks sellele kehtib pilet ka sõidupiletina Hannoveri ühiskondlikus transpordis.

Messiinfo: www.hannovermesse.de

LISAINFORMATSIOON:

Kristy Tättar

teenuste osakonna projektijuht

Tel: 604 0093

E-post: kristy@koda.ee

Põhja- ja Baltimaade klastrite konverents ja kontaktkohtumised

9.-10. aprillil Kopenhaagenis

Kontaktkohtumiste (B2B) üritus on suunatud klastrite (ja väikeettevõtete) toetavate võrgustike) koostöö edendamisele Läänemere regioonis ning rahvusvahelist tegevust toetavate rahastamisallikate leidmise hõlbustamisele. See on suurepärane võimalus tugevdada koostööd teiste klastritega!

Kontaktkohtumiste üritusel on võimalik kohtuda 30 minuti jooksul iga potentsiaalse koostööpartneriga. Kohtumised tuleb eelnevalt internetis.

Konverentsil tutvustatakse erinevaid toetuste allikaid, sh uut BSR Innovation Express'i (BSR – Baltic Sea Region)

Üritus on tasuta, kuid vajalik on eelnev registreerimine.

5. aprill	Registreerimine ja koostööprofili esitamine
20. märts – 5. aprill	Kohtumiste valik internetis
9. aprill	Konverents ja B2B
10. aprill	Konverents

Ürituse veebileht: www.cluster-to-cluster.dk

LISAINFO:

Triin Udris

Nõunik/Enterprise Europe Networki

koordinaator

Tel: 604 0090

E-post: triin@koda.ee

Seminar „Energiasääst ehitus- ettevõtetes – milleks ja kuidas?“

26. märtsil kell 10.00 Tallinnas (Kaubanduskojas, Toom-Kooli 17)

11. aprillil kell 10.00 Tartus (Dorpati Konverentsikeskuses, Soola 6)

25. aprillil Jõhvis (vene keeles) kell 10.00 (Koja Jõhvi esinduses, Pargi 27)

Seminaridel esinevad eksperdid Eesti juhtivatest keskkonnakonsultatsiooni ja inseneribüroodest: Hendrikson&Ko, Christiansen Consulting, Estonian, Latvian and Lithuanian Environment (ELLE), Energiaaudit, Entec, Säästva Eesti Instituut, Inseneribüroo Vahter & Hendrikson

SEMINARIDEL KÄSITLETAVAD TEEMAD:

- **Keskkonnateadlikkuse tõstmine ettevõttes;**
- **Keskkonnaprobleemide kaardistamine ettevõttes;**

- **Keskkonnahoidlikud hanked – millega peaks hanel osaleja arvestama?**
- **Energiateenuste direktiiv;**
- **Euroopa Liidu Ehitustoodete määrus EC305/2011;**
- **Keskkonnatasud/keskkonnalaod;**
- **Jäätmekäitlus ehitustegevuses;**
- **Keskkonnahäiringud ehituse ajal ja nende vähendamise võimalused. Tootmisprotsesside energiakulu alandamine;**
- **Infrastruktuuri uuendamise finantseerimine läbi energiasäästu faktooringu.**

Seminarile registreerunud ettevõtetel on seminarile järgnevalt võimalus leppida kokku **tasuta kohtumisi konsulantidega**, mille käigus konsultant külastab teie ettevõtet ning teeb ettepanekuid ja annab nõu **protsesside parandamiseks ja energiasäästuks** teie ettevõtte iseärasusi arvesse.

Seminarid on kõigile tasuta, kuid vajalik on eelregistreerimine ning mitteilmumisel peame küsima tasu 20 eurot katmaks suupistete, lõuna ning materjalide kulu.

Ehitusmess ja kontakt- kohtumiste üritus RESTA2013

25. aprillil Vilniuses

24.-27. aprillil toimub Vilniuses üks Baltikumi suurimaid ehitusmesse RESTA2013. Ettevõtjatele lisaväärtuse pakkumiseks korraldatakse 25. aprillil messi raames ka TASUTA kontaktkohtumiste üritus.

OOTAME OSALEMA ETTEVÕTJAI JÄRGMISTEST VALDKONDADEST:

- Ehitusmaterjalid.
- Siseviimistlusmaterjalid.
- Aknad, ukсед, väravad.
- Ventilatsiooni- ja soojustusseadmed.
- Veevarustus ja äravoolusteed.
- Elektriseadmed ja paigaldus.
- Turvasüsteemid.
- Ehitusmasinad ja tööriistad.
- Puit- ja muud ehitised.
- Ehitus ja renoveerimisteenused, projektid ja

konsultatsioonid;

- Hooldusteenused;
- Energiasäästlik ehitus.

OLULISED KUUPÄEVAD:

5. aprillini Registreerumine ja ettevõtte profilli koostamine
6.-12. aprill Kohtumissoovide edastamine kõikide profiilide hulgast korraldajatele
18. aprill Valmib teie peronaalne kohtumiste graafik
25. aprill Kontaktkohtumised

MIKS OSALEDA?

- Leia endale uusi koostööpartnereid ja kliente.
- Tutvu uute toodete ja tehnoloogiatega.
- Leia partnereid ühisprojektide läbiviimiseks.

Kontaktkohtumiste üritusel osalejatele on messipäase TASUTA

Kontaktkohtumiste lisainfo:
www.b2match.eu/resta2013

**KÕIKIDE ÜRITUSTE
KOHTA SAAB LISAINFOT:**

Triin Udris
Nõunik/Enterprise Europe Networki
koordinaator
Tel: 604 0090
E-post: triin@koda.ee

▶ INNOVATSIOONIVEERG

Jätkusuutlikud toiduained – uus siht toiduainetetööstusele?

Silicon Valleys sahistatakse, et järgmiseks suureks äriks peale IT ja rohelise energia sektorite võivad saada toiduainetetööstuse idufirmad. Businessweek vahendab, et paljud teedrajavad ettevõtted on innukalt uusi tooteid arendamas ning näevad enda ees terendamas helget tulevikku.

Arvestades, et aastaks 2050 ennustatakse maailma rahvaarvuks pea 9 miljardit, pole toiduainetetööstuse potentsiaalis kahtlustki. Üha rohkem inimesi tähendab ju automaatselt ka suuremat igapäevaselt ärasöödavat toidu kogust. Või kas ikka on nii? Meenuvad kaadrid futuurfilmidest, kus lõunasöök koosneb peotäie tablettide manustamisest. Fakt, et jõudsalt on kasvamas näiteks Aasia regiooni elanike ostujõud, viitab sellele, et miljonitel tarbijatel on rohkem raha, mida

toidu ostmiseks kasutada. Siit jõuame aga välja tõdemuseni, et vaja läheb rohkem just valgurikast toitu – piimasaadusi ja liha. Mistõttu uudis riskiinvestoritest, kes panustavad toiduainetetööstuse idufirmadesse, ei pannudki kulme kergitama. Vaid hoopis tekitas küsimuse, et milles need teedrajavad investorid perspektiivi näevad.

MITTE AINULT TAIMNE ASENDAJA MUNALE

11 kuu vanuses idufirmas Hampton Creek Foods (HCF) arendatakse taimedel põhinevat munaasendajat. Tulevikus võib see segi paisata kogu praeguse mahuka

munatööstuse. Meeskond, kuhu kuuluvad nii teadlased, kokad kui toiduainetetööstuse spetsialistid, on välja töötanud juba enam kui 344 munarebutoodete prototüüpi. Vähem kui aasta jooksul on nad uurinud sellel eesmärgil 287 tüüpi taimi. Hiljuti toodi turule küpsetussegud, mida saab kasutada kookide, küpsiste ja muffinite valmistamiseks. Järgnevalt on plaanis paisata müüki munavaba majonees. Kõlab kui eestimaise Vilma tootearendus? HCF asutaja rõhutab, et tegemist pole järjekordse ökotootjaga, vaid konkurentsivõimelise ettevõttega, kelle munaasendaja on konkurentide poolt paku-

firma, mis haldab näiteks nii Bill Gatesi kui Tony Blairi vahendeid.

ÖKOTOIT – TULEVIKU LÄBIMURRE?

KV on paigutanud raha ka teistesse jätkusuutliku toidu idufirmadesse. Nad on investeerinud tervislike kommide tootmisesse, soola asendajatesse, nn valejuustu ning taimedel põhinevate lihaasendajate valmistamisse. Ka globaalsed toidutööstuse hiiud on jala taimedel põhinevate valkude tootmise ukse vahele asetanud. Nii Kellogg kui Kraft Foods on omandanud idufirmasid. Tahes-tahtmata tekib küsimus, kas ökotoiduained on järgmine suur läbimurre ja väljakutse? Investorid on oma pilgud juba sektorile suunanud ning kahtlemata ei tule puudust ka entusiastlikest uuendajatest, kes toidutööstust muuta soovivad.

Üldistavalt võib öelda, et toiduainete-

tega seotud idufirmad suhtuvad oma ettevõtmisse vägagi ambitsioonikalt. Nad ei püüa turule tuua järjekordset ökotoodet. Nad otsivad võimalusi, kuidas toota elutähtsaid valke tõhusamalt, odavamalt ning energiasäästlikumalt.

Mille põnevaga üllatavad kohalikud tootjad, sellest juba järgmistes Teatajates.

▶ Toiduainetega seotud idufirmad suhtuvad oma ettevõtmisse vägagi ambitsioonikalt. Nad ei püüa turule tuua järjekordset ökotoodet vaid otsivad võimalusi, kuidas toota elutähtsaid valke tõhusamalt, odavamalt ning energiasäästlikumalt.

tavatest pärismunadest 19 protsenti soodsam. Lisaboonusena tuleb juurde heaolu aspekt – tarbija tunneb end paremini teades, et toidulaul oleb saabub põllult, mitte kanalast. Et tegemist pole pelgalt vaid toiduhuvilistele mõeldud infoga kinnitab kõnekalt see, et HCFi on raha paigutanud Koshla Ventures (KV). KV on investeerimis-

PIRET POTISEPP

Innovatsioonikeskus
InnoEurope

REGIONAALARENG

Ettevõtjad ootavad kohalikult omavalitsuselt tähelepanu ja suhtlemist

Kohalike omavalitsuste, linnade ja valdade juhtide kõige esinduslikumaks kokusaamise kohaks on kord aastas toimuvad Linnade ja Valdade Päevad, mis sel aastal toimusid 13. ja 14. veebruaril Tallinnas.

Tegemist oli järjekorras üheksanda üritusega. Üritusest, mille avas oma sõnavõtuga Eesti Vabariigi President, võttis osa üle 500 kohaliku omavalitsuse esindaja. Esmakordselt oli selle raames toimuvate töötubade hulgas „Ettevõtlus ja kohalik omavalitsus“. Tõsiasi, et ettevõtlus ja töökohad on kohaliku elu edendamisel üliolulise tähtsusega, tõi töötuppa atraktiivseid ja huvitavaid esinejaid ning hulgaliselt kuulajaid. „Ettevõtlus ja kohalik omavalitsus“ töötoa kavandas ja korraldas Kaubanduskoda koostöös Eesti Maaomavalitsuste Liidu, Eesti Linnade Liidu ning Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskusega. Ettekannete ja arutelude põhiohk oli ettevõtjate ja kohalike omavalitsuste suhtel. Läbivaks märksõnaks olid töötoa „suhtumine ja dialoog“ – kohalik omavalitsus peab oma ettevõtjatega suhtlema ning käsitle-

kohaldada transpordivõrgustikke ümber korraldades – vastavalt sellele, kuidas toimub siseränne. Samuti peab soodustama paindlikku töötamist. Kui on ummikud ja töötajal ei ole täpseks kellaajaks võimalik tööle tulla, võiks soodustada varem või hiljem tööle tulemist.

EASI juhatuse liikme Krõõt Kilveti arvates tuleks toetada kodanikuühiskonna arengut, mis muudaks kogukonna avatumaks. Turismimeetmed on maapiirkondade arengu seisukohalt olnud isegi tõhusamad kui oli oodata ning need on kindlasti elavdanud kohalikkude arengut. MTÜ ETNA juhatuse esinaine Sirje Vällmann ütles, et tihtipeale on naised kohaliku elu sädemeks ning naised võivad olla väga ettevõtlikud, kui neid natuke toetada.

Luunja vallavanema Aare Andersoni sõnul ei lähe ettevõtjate ja elanike huvid alati kokku. Tihti on probleemid hoopis kommunikatsioonis. Samas on võimalik leida kompromisse ning teatud juhtudel on just ettevõtjad valla traditsioonide hoidjaks. Valla ülesandeks ongi leida tasakaal kohalike elanike ja ettevõtjate vahel, sest laiemalt vaadates on selge, et ettevõtlus toidab kohalikkude elu.

Ettevõtjate poolt osalenud mitmes Eesti väikelinnas tegutseva ettevõtte omanik ja investor Avo Kaasik ütles, et ettevõtjad ootavad kohalikult omavalitsuselt tähelepanu ja ärakuulamist. Kui omavalitsust külastavad välispartnerid, siis võiks ka ettevõtjaid programmi kaasata. Sellised kontaktid on nende jaoks olulised. Äärmiselt tähtsad on teatud sotsiaalsed garantiid – näiteks lasteaia-kohtade olemasolu. Loomulikult vajavad ettevõtjad kvalifitseeritud tööjõudu ning seda, et teed ja muud kommunikatsioo-

nid oleks korras, ja oleks lennuühendus olulisemate ekspordipartneritega.

Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse investorkonsultant Aarne Leisalu pakkus välja huvitava idee – riik läbi EASI või kohalike omavalitsuste võiks meelitada ettevõtjaid väiksematesse kohtadesse nn töökohtade loomise hankega, näit korraldades konkursi toetuse maksmiseks Valga maakonda 30 töökohta loomiseks. Seda meedet on teatud Euroopa riikides isegi varem kohaldatud. Kindlasti annab see mõtteainet ka meile.

Sweco Eurofutures AB konsultant Ulf Johansson tõi välja, et ka pisikeses munitsipaalüksuses on oluline, et selle ametnikud mõistaksid rahvusvahelist ja maailmamajanduse konteksti ning saaksid aru sellest, kellega me konkureerime. Nii suudavad nad ka ettevõtjaid paremini toetada ja nõustada. Kui meil läheb enamuse vallavanema või linnapea tööajast sotsiaalküsimustele või ehitusajadele, siis Rootsi kogemus näitab, et seal kulutavad kohaliku omavalitsuse juhid suurema aja oma tööpäevast just majandusarengu küsimustega tegelemisele.

Päeva lõpetuseks lausus töötuba modereerinud Koja Pärnu esinduse juhataja Toomas Kuuda, et kohalikkude omavalitsused ei saa ettevõtjatest mööda vaadata, sest ettevõtlus on tegelikult see, mis toodab rikkust, mida saab kasutada elukeskkonna ja inimeste heaolu parandamiseks. Töökohad ei teki niisama, makse ei saa koguda, kui neid pole kelleltki võtta.

► Loomulikult vajavad ettevõtjad kvalifitseeritud tööjõudu ning seda, et teed ja muud kommunikatsioonid oleksid korras.

ma neid kui häid partnereid.

Majandus- ja Kommunikatsiooniminister Juhan Parts ütles oma sõnavõtus, et kõik algab inimeste suhtumisest ja hoiakutest. Omavalitsusi on erinevaid – on väga ettevõtjasõbraliku suhtumisega ning on tõrksaid. Suureks probleemiks nimetas ta asjaolu, et linnastumine on kahjuks ülemaailmne trend. On vähe-seid riike, mille kohta võib öelda, et neil seda probleemi ei ole. Vastumeetmeid kasutusele võttes tuleb vaadata realsust – mille arvelt tasakaalustavaid meetmeid rakendatakse.

Riigikogu liikme Kaja Kallase arvates saaks maapiirkondade elu elavdamiseks

TOOMAS KUUDA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja
Pärnu esinduse juhataja

PETER GORNISCHEFF

Eesti Kaubandus-
Tööstuskoja teenuste direktor

▶ KASULIKKU

Majanduse alternatiivbörs Seed Forum

Iga mootor vajab toimimiseks energiaallikat. Elektriautode laadimisest pesumasina toimimiseni koduses majapidamises on jutt elektrienergiast ja lõunanaabrite Ignalinast. Kodule palju lähemal on aga küsimus Eesti ettevõtlaste ja konkurentsivõime energiaallikast.

Metsa toormaterjali laevadele laadimine autokoorem autokoorma järel on õnneks vähenemas ja Eesti traditsioonilistest töötlevtööstused liiguvad selles suunas, et anda toorainele lisandväärtust. Kuigi suures osas toimub Eestis tegutsevates ettevõtetes selle lisandväärtuse andmine võõrkapitali abil, on see suuremal või vähemal määral siiski asi, mis meie majanduse kasvule kaasa aitab.

Eesti „valgeks laevaks“ on peetud IKT

▶ Meil on „ajude kuld“ juba maagist kullakangideks töödeldud ja nüüd on vaja sellele õiglase hinnaga ostja leida.

(Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia) sektorit ning võib öelda, et praeguseks lipulaevaks on traditsioonilisem metsa- ja metallitööstus. Selgelt erinevate suuruste ja muredega igapäevaselt silmitsi seistes jagavad kõik sektori ettevõtjad ühte kogemust – rasket vaeva investorite, partnerite, klientide leidmisel. Alustav IT *start-up* teab, kui keeruline on õigeid mentoreid ja investoreid leida, et maailma vallutada. Metsatööstur teab, kui raske on leida õige mees teisel pool merd, kes raske vaevaga kohale toimetatud puidukoorma ausa hinnaga tasuks.

SEE ON MEIE ETTEVÕTJATE ÜHINE VÄLJAKUTSE

Vaadates mõned tuhanded kilomeetrid lõuna poole Aserbaidžaaani Vabariiki, tundub, et Eesti tulevik oleks helgem, kui meilgi voolaks „musta kulda“. Olenemata sellest, on selle looduslikust rikkusest õnnistatud riigi president Ilham Alijev öelnud, et „must kuld“ peab saama lähema kümnendi jooksul „ajude kullaks“. Meil on „ajude kuld“ juba maagist kullakangideks töödeldud ja nüüd on vaja

sellele õiglase hinnaga ostja leida.

Eesti on teadaolevate andmete põhjal maailmas esimesel kohal *start-upide* (definitsiooni järgi kõrge kasvupotentsiaaliga ning innovaatiline tehnoloogiaettevõtte) kontsentratsiooni suhtes elanike kohta. See on meie kuld.

Küsiks siinkohal, et kuidas müüa kulda turule minemata? Kas jääda istuma ja ootama parimat pakkujat, kes teinekord võib jääda ainsaks pakkujaks?

Kas jääda selleks Eesti tubliks müügimeheks, kes hommikul tööle läheb ja aktiivselt käsi pikalt ette sirutatult kliendi kõnet ootab? Või on muid võimalusi?

Seed Forum International Foundation on 27 maailma riigis tegutsev organisatsioon, mille missioon on viia kokku

ettevõtjad ja investorid. Algselt ainult *matchmaking* investorfoorumitest välja kasvanud üritus on tänaseks kogunud väga palju populaarsust üle maailma ja Eestiski on Seed Forum Eesti SA tegutsenud juba aastast 2005. Selle aja jooksul on koolitatud üle 50 kohaliku alustava ettevõtja raha kaasama ning seejärel on nad viidud investorite ette.

Aastal 2013 pakub Seed Forum võimalust ettevõtjatele, kes otsivad raha kaasamise kontakte, saada koolitatud ja esitleda ühel rahvusvahelistest Seed Forum investorfoorumitest. Viimasel Seed Forumil Riias sai teiste hulgas kohaliku investori kiirlugemise tarkvara „Fastr“. Üle-eelmisel Seed Forumil Tallinnas sai kohalike investorite käest rahasüsti Surface Labs, kes tegeleb interaktiivsete baarilettidega.

Seed Forum pakub investoritele võimalust koguneda üheks konstruktiivseks ennelõunaks ja näha nomineeritud, koolitatud ja veelkord investoritele sobivaks tunnustatud investeerimisvõimalusi. Ning mis vähemalt sama oluline – pakume ilma kohustusteta ettevõtjatel, kes taha-

vad saada „ingliteks“, võimalust tutvuda riskikapitalismiga. See on põnev maailm, mis ühest küljest kasutab Eesti innovatsioonisteemi sisendeid kogudes häid ettevõtjaid EASi, Arengufondi, Tehnopolit ja paljude teiste nomineerimisel ning pakkudes väljundeid *pitchida* investoritele Seed Forumi sihtkohtades nagu Singapur, Abu Dhabi, New York, London vms.

Seed Forumi partnerid pakuvad oma väga laia kontaktivõrgustiku kaudu ka võimalusi äridelegatsioonide saatmiseks Seed Forumi sihtkohtadesse ning kõrgetasemelist B2B teenust uutest turgudest huvitujatele.

Järgmine Seed Forum rahvusvaheline investorfoorum toimub Tallinnas juba 8. oktoobril. Varem toimuvatest Seed Forumitest on investoritel võimalik osaleda 12. märtsil Helsingis, 14. märtsil Stockholmis või 19. märtsil Oslos. Stockholm Seed Forumi õhtuse vastuvõtu korraldab Eesti Suursaatkond Rootsis. Huvitatud investoritel ning nendel, kes on ise raha kaasamisest huvitatud on võimalik ühendust võtta Seed Forum Eesti tegevjuhi Rando Pärnaga.

▶ Loe lähemalt:
www.seedforum.org

RANDO PÄRNA

Tegevjuht

Tel: 5621 3835

E-post: randop@seedforum.org

► KASULIKKU

Andmekaitse uued tuuled Euroopas ja Eestis

Euroopa Komisjoni volinik Viviane Redingi eestvedamisel on Euroopa Liidu tasandil juba ammu räägitud vajadusest kaasajastada Euroopa isikuandmete kaitse eeskirju. Juba ligi 20 aastat tagasi vastu võetud andmekaitse direktiiv ei ole tehnoloogiliste arengutega sammu pidanud ning vajab värskendamist, et mitte jääda majandusliku arengu takistuseks.

Tehnoloogiliste lahenduste kasutamise käigus töödeldakse üha enam privaatseid andmeid meie kõigi kohta. Töödeldavad andmed levivad ülemaailmselt, kuid erinevate riikide seadused isikuandmete kaitse osas ei ole ühesugused. Vaja on tagada kõikide Euroopa Liidu elanike eraelu puutumatus, kuid samal ajal aidata ka kaasa Euroopa digitaalse ühisturu arengule. Täna on piiriülelsetel tegevustel raske

► Eesti ettevõtjatel on kavandatavast reformist palju kaotada. Seda eeskätt uute nõuete täitmise kulude suurenemise tõttu.

tagada oma teenuse vastavus iga erineva riigi seadustele. Probleem esineb nii Euroopa Liidu siseselt (liikmesriigid on rakendanud EL andmekaitse direktiivi erinevalt) kui ka EL-i ja ülejäänud regioonide nõuete erinevuses.

Eelmise aasta alguses tegi Euroopa Komisjon reformi läbiviimiseks konkreetse ettepaneku, avalikustades kehtivaid norme asendama mõeldud määruse ja direktiivi eelnõud. Üle Euroopa kostsid koheselt protestihääled ja lendasid teravad kriitikanõuded sõnumiga, et välja pakutud aktid mitte ainult ei jäta lahendamata probleeme, mille ületamiseks reform ellu kutsuti, vaid tekitab hulgaliselt uusi. Teravam osa sellisest kriitikast tuli muuhulgas end tehnoloogiaaiplikuks pidavast Eestist.

Kriitika põhisõnum on, et Eesti ette-

võtjatel on kavandatavast reformist palju kaotada. Seda eeskätt uute nõuete täitmise kulude suurenemise tõttu. Arvatakse, et mida väiksem ettevõtte, seda suurem on proportsionaalselt halduskoormus ja sellega kaasnev kulu ettevõtjale. Meie valdavalt väikese ja keskmise suurusega ettevõtted saavad seega justkui suurima hoobi. Samuti rõhutatakse õigusabikulude eeldatavat kasvu kuna uues normiderägistikus orienteerumisel on tõenäoliselt vaja enam abi kui senise küllalt lihtsa ja lakoonilise seaduse alusel tegutsemisel.

Huvitav on siiski, et senine kriitika on tulnud peamiselt Andmekaitse Inspeksioonist ning mujalt avalikust sektorist. Erasektor ehk ettevõtjad,

kelle igapäevast majandustegevust uus määrus eeskätt mõjutama hakkab, on seni jäänud suhteliselt tagasihoidlikuks. Sageli on vestlustes kuulda arvamusi, et ega päris täpselt ikkagi aru ei saa, miks ja kuidas see andmekaitseteema meid puudutab, eriti juhul, kui tegemist ei ole tegevusvaldkonnaga, mida rohkem või vähem otse tehnoloogiaga seotuks võib pidada.

On tõsi, et põhitegevust internetiavarustes läbi viivate ettevõtjate puutepunkt isikuandmete töötlemisega on sageli suurem ja nüansid keerulisemad. Samas on andmekaitse kasvanud tänaseks nii põhjalikult reguleeritud valdkonnaks, et ka näiteks masinatöösturitel, ehitusettevõtjatel või finantssektoril ei ole võimalust sellest mööda vaadata. See on nii juba ka täna, kuid reeglite karmistamise

ja täiendamise tulemusena hakkavad ka traditsioonilisemates majandusvaldkondades tegutsevad ettevõtjad seda tugevama tunda saama. Seetõttu oleks kasulik end eesootavaga lähemalt kurssi viia. Teemat selgitame lähemalt 26. märtsi Kaubanduskojas toimuval seminaril.

AVE PIIK

Vandeadvokaat
Advokaadibüroo Borenius

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

LÜHISEMINAR: EUROOPA ISIKUANDMETE KAITSE REFORMI MÕJU ETTEVÕTJATELE EESTIS

26. märtsil Kaubanduskojas

SEMINARI TEEMAD:

- Andmekaitse – mis see on ja kuidas see iga ettevõtjat puudutab?
- Kuidas muudab andmekaitsereform õigusraamistikku Euroopas?
- Mida reformiga kaasnevad muudatused tähendavad ettevõtjatele Eestis?
- Praktilised näited regulatsioonide mõjust ja praegustest kitsaskohtadest.

Seminari läbiviijateks on Advokaa-

dibüroo Borenius advokaadid Eestist ja New Yorgist. Seminaril räägitu praktilist poolt selgitab tehnokrat Peeter Marvet.

Seminari maksumus on Kaubanduskoja liikmele 20 eurot ja mitteliikmele 40 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad kohvipausid.

Registreerumise tähtaeg on 25. märts 2013.

LISAINFO JA REGISTREERIMINE:

Jane Juhanson

Projektijuht

Tel: 604 0081

E-post: jane@koda.ee

LÄBIVIIJAD:

Jarno Vanto on Attorneys at law Borenius partner, kes on tegutsenud New Yorgis alates 2008. aastast, keskendudes peamiselt Soome arenevate ettevõtete nõustamisele äritegevuse käivitamisel ja laiendamisel USA turul. Ta on spetsialiseerunud IT ja andmekaitse küsimustele, mis on järjepidevalt tähtsustuv toodete ja kaupade piiriülese vahetuses. Ta on raamatu *"Data Protection Act in Practice/Henkilötietolaki käytännössä"* for Sanoma Pro in Finland autor ja raamatu *"International Privacy Guide"* for Thomson-Reuters in the United States kaasautor.

Ave Piik nõustab kliente infotehnoloogia, andmekaitse ja intellektuaalse omandi küsimustes. Avel on ka pikaajane kogemus äriühingute ühinemiste ja omandamiste ning riskikapitaliinvesteeringute nõustamises, seda eeskätt tehnoloogia-, kommunikatsioon- ja meediasektoris.

Peeter Marvet on Eestis hästi tuntud arvamusiider teemadel, mis omavad puutumust infotehnoloogiaga, sh turvalisus, andmekaitse, privaatsus ja veel paljud muud.

KODA KUTSUB OSALEMA

KUIDAS TAGADA TARKVARA-PROJEKTIDE KVALITEET?

28. märtsil Kaubanduskojas

- Miks läheb nii, et ma tellin lahenduse lugetud tarkvaraettevõtte käest või võtan tööle parimad arendajad, aga infosüsteemid ikka ei toimi nii nagu vaja ja siis kui vaja?
- Kuidas kindlustada ettevõtte jaoks eluliselt olulisi investeeringuid infosüsteemidesse?
- Kuidas ma teame, et loodav või üleantav tarkvara on kvaliteetne ning vastab minu tegelikele vajadustele?
- Miks ületavad 80% tarkvaraprojektidest tähtaja, eelarve või suisa mõlemad?

Nendele küsimustele vastuste saamiseks korraldavad Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit koostöös Kaubanduskojaga hommikuseminari

neljapäeval, 28. märtsil kell 09.00-12.00 Kaubanduskojas, Toom-Kooli 17.

Sissejuhatus tarkvaraprojektide kvaliteedijuhtimisse ning testimise vajakohusesse teeb Andres Aavik, Knowit Estoniast.

Sihtrühm – käesolev seminar on mõeldud kõigile osapooltele, kes muude töökohustuste seas on seotud ka infosüsteemide sisseostu või tellimisega teistest osakondadest.

Seminar on praktilise suunitlusega, lühiloengud vahelduvad juhtumianalüüside, arutelude ja praktiliste harjutustega.

Seminar on osalejatele TASUTA. Kaasata võimalust!

Seminar toimub Eesti IKT klatri raames Euroopa Regionaalarengu Fondi toel.

LEKTOR:

Andres Aavik on Knowit Estonia tegevjuht, testimise ja kvaliteedivaldkonna koolitaja ning testijuht. Viimase viie aasta jooksul on ta vastutanud üle 250 tarkvararelease'i kvaliteedi eest. Viimased 5 aastat on Andrese peamine fookus oli äri ja tarkvaraarenduse vahelise lõhe ületamisel.

LISAINFO JA REGISTREERIMINE:

Jane Juhanson

Projektijuht

Tel: 604 0081

E-post: jane@koda.ee

SEMINARI AJAKAVA:

09.00-09.30	Miks tarkvaraprojektid ebaõnnestuvad? Ajakava, eelarve ja funktsionaalse ulatuse seosed, levinumad lahendused partneri valikul, erinevad tellija ja tarnija tüübid.
09.30-09.45	Kvaliteedi tagamine tarkvaraprojektides Kuidas jaotada arendusprojekt loogilisteks etappideks ning millised on võimalused kvaliteedi tagamiseks.
09.45-10.30	IT arenduse "ehitusjärelvalve" – kvaliteedikontroll ja testimine Kuidas saada kvaliteetne lahendus kaotamata fookust seniselt töölt ja äriprotsessidelt kasutades kvaliteedipartneri abi.
10.30-10.45	Kohvipaus
10.45-11.30	Praktilised sammud tarkvaraprojekti planeerimisel Näiteid tarkvaraprojektide kvaliteetse elluviimise praktilistest võimalustest
11.30-12.00	Küsimused-vastused ja vestlusring

KESKKONNATEEMALISTE SEMINARIDE SARI: KESKKOND JA ETTEVÕTLUS

Esimene seminar: Keskkonnaotsuste mõju ettevõttele

3. aprillil Kaubanduskojas

Kaubanduskoda kutsub Eesti ettevõtteid osalema Euroopa Komisjoni algatatud ja rahastatud neljas keskkonnaprojektis, et ekspertide nõustamisel ja kaasabil tõsta erinevate sektorite ettevõt-

jate keskkonnateadlikkust.

Projektide PRISM (ehitusettevõtjad ja ehitusmaterjalide tootjad), BEBB (toiduainetööstus ja jäätmekäitlus), EEN-PACT (tekstiili- ja keemiatööstus) ja EURESP

PLUS (paberi-papipabertoodete- ja elektroonikatööstus) lõppeesmärgiks on jõuda seminaride ja konsultantidega koostumiste kaudu ettevõtte tegevusega kaasnevate negatiivsete keskkonnamõju-

KODA KUTSUB OSALEMA

de vähendamiseni ning sellest tuleneva kulude kokkuhoiuni. Samuti soovitakse aidata kaasa ettevõtete rahvusvahelistumisele ja edukamale välisshangetel osalemisele.

Esimene, 3. aprillil Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) toimuv seminar räägib keskkonnaotsuste mõjust ettevõttele.

Seminaril osalemine on TASUTA.

TEEMAD:

- Keskkonnanalane seire – ettevõtete tegevuse mõju keskkonnale (mis on halvasti?)

- Uus keskkonnaseadustiku üldosa – ülevaade olulistest muudatustest.
- Millised on nõuded ettevõtetele? Ülevaade tegevuslubadest, keskkonnajuhtimissüsteemidest. Keskkonnamõju hindamine ettevõtete seisukohast, keskkonnajuhtimissüsteem.
- Võimalike keskkonnaprobleemide kaardistamine ettevõttes.
- Töötajate kaasamine keskkonnajuhtimissüsteemide juurutamisel.

Samuti tuuakse parimaid näiteid ettevõtetest, mis on keskkonnajuhtimissüsteemide juurutamisest ekspordil kasu lõiganud ja tutvustatakse keskkonnateenuste pakkujaid, kellega osalejatel on võimalik ka individuaalselt kohtuda.

Täpsem info projektide ja seminaride kohta Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee

LISAINFO JA REGISTREERIMINE:

Kristy Tättar

Projektijuht

Tel: 604 0093

E-post: kristy@koda.ee

Ettevõtlustoetus sinu käealates

PÄRASTLÕUNA MAKSUKONSULTANDIGA: TÖÖTERVISHOIUKULUDE MAKSUSTAMINE

21. märtsil kell 13.45-16.30 Kaubanduskojas

Koolitusel arutame muuhulgas olukordi, kus kulutuse tegemise kohustus ei tulene otseselt seadusest, aga ei pruugi siiski maksustatav olla.

Koolituse eesmärk: Tutvustada maksumaksja ja maksuhalduri igapäevase suhtlemise variante tegeliku elu alusel ja analüüsida selle tegevuse seoseid maksukorralduse seadusest tulenevate sätetega.

Koolitusele on oodatud nii ettevõtete juhid, personalijuhid, finantsjuhid kui ka igapäevaselt teemaga kokku puutuvad raamatupidajad.

TEEMAD:

- Töötajate tervisekontroll.
- Riskianalüüs.
- Tööandja kohustused.
- Töötervishoiuarsti soovitusel.

- Prillide hüvitamine.
- Vaktsineerimine.
- Esmaabivahendid.
- Tööolmega seotud kulud.
- Tööriietus.

Koolituse maksumus on Kaubanduskoja liikmele 30 eurot ja mitteliikmele 60 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad tervituskohv ja koolitusmaterjalid.

Registreerumise tähtaeg on 19. märts 2013.

Kohtade arv on piiratud!

LISAINFORMATSIOON JA REGISTREERIMINE:

Jane Juhanson

Projektijuht

Tel: 604 0081

E-post: jane@koda.ee

LEKTOR:

Lektor **Virve Aru** on Rödl & Partner Audit OÜ-s töötanud maksukonsultandina alates 2002. aastast. Tal on majandusosalane kõrgharidus ja tema igapäevane töö seisneb klientide ja kolleegide konsulteerimises, maksuriskide hindamises ja auditi meeskondades osalemises. Samuti on Virvel pikaajaline töökogemus rahvusvahelistes ärinõustamisetevõtetes, olles töötanud viis aastat maksunõustajana rahvusvahelise taustaga audiitorfirmas. Teist samapalju on ta tegutsenud maksuametis tulu- ja käibemaksu peaspetsialistina. Virve on maksulektorina tegutsenud juba üle 20 aasta.

Rödl & Partner

UUED LIIKMED

HARJUMAA JA TALLINN

FOXBERG OÜ	www.foxberg.ee	Militaarkaupade, korrakaitse erivarustuse, matkavarustuse, spordikaupade vahendus. Eesti tootjate eksporditegevustele kaasaitamine agendilepingu alusel. Tootearendus.
FUZE LAB OÜ	www.fuzelab.ee	Trükikoda. Trükiagentuur.
BALTIC EXPERIENCE OÜ	www.estonianexperience.com	Ekskursioonid ja elamused väikestele gruppidele Tallinnas ja Eestis.
TUOKKO OÜ	www.tuokko.ee	Raamatupidamine. Palgaarvestus. Osäühingute asutamine ja muu nõustamine.
AUDIITORBÜROO PL OÜ		Auditortegevus.

IDA-VIRUMAA

WELLPACK OÜ		Ühekordsete toidunõude tootmine papist ja fooliumist.
NIRGI SERVIS OÜ		Rõivaste (spordiriided, mantlid jne) valmistamine, õmblustööstus. Kangaste müük, kardinade paigaldus.

PÄRNUMAA

LVM KINNISVARA OÜ	www.lvm.ee	Kinnisvarabüroo tegevus. Oma kinnisvara ost ja müük. Kinnisvara haldus tasu eest või lepingu alusel.
-------------------	------------	--

TARTUMAA

SOLIS BIODYNE OÜ	www.sbd.ee	Biotehnoloogiliste toodete tootmine, arendus ja müük. Teadus ja arendustegevus.
PETRONE PRINT OÜ	www.petroneprint.ee	Raamatute kirjastamine.
CUPOLA OÜ	www.spamodules.com	Aurusaunade, türgi saunade, duššide ja pinkide tootmine spaadele ja hotellidele.

VALGAMAA

ALA TALUTEHNIKA OÜ		Põllumajandusmasinate ja nende osade müük.
--------------------	--	--

VÕRUMAA

POLARSON OÜ	www.polarson.com	Kaminapuude tootmine. Puitbriketi tootmine
-------------	------------------	--

JUUBILARID

Õnnitleme ettevõtte juubeli puhul!

40

PÜHAJÄRVE PUHKEKODU AS
liige alates 2003

20

ATTILA OÜ
liige alates 2005

BEWESHIP EESTI AS
liige alates 1998

EESTI HÖÖVELLIIST OÜ
liige alates 1996

ESVIKA ELEKTER AS
liige alates 1996

HALLUS-E OÜ
liige alates 2002

KEMIFLORA AS
liige alates 1996

LEHOLA OÜ
liige alates 1997

MOBEC AS
liige alates 1998

ORU TAIMEÖLITÖÖSTUS OÜ
liige alates 1997

PLASTIKTOOS OÜ
liige alates 2003

SALVA KINDLUSTUSE AS
liige alates 2000

SGS EESTI AS
liige alates 1999

SVEIGER AS
liige alates 1997

VILJANDI METALL AS
liige alates 2000

WTC TALLINN AS
liige alates 1994

15

ANDRESE SOOLALADU OÜ
liige alates 2010

ETC KODU OÜ
liige alates 1999

EUROFOTO OÜ
liige alates 2000

MAJ ESITLUSTEHNIKA OÜ
liige alates 2002

MEREC-TÖÖSTUSE OÜ
liige alates 2009

RAFARM GRUPP OÜ
liige alates 2009

TALLINNA BUSSIJAAAM OÜ
liige alates 2002

TRUST IN OÜ
liige alates 2006

10

2 G BALTIC COMPANI OÜ
liige alates 2005

ABC MOTORS AS
liige alates 2005

PILGRIM GROUP OÜ
liige alates 2008

SIMEON TRANSPORT OÜ
liige alates 2006

TAVRIDA ELECTRIC EXPORT AS
liige alates 2003

VERALUX EHTUS OÜ
liige alates 2008

HENKEL MAKROFLEX AS
liige alates 1990

MÄNNIKU SAEKODA OÜ
liige alates 1997

SKRIINING AS
liige alates 1989

5

REKLAAMTOODE OÜ
liige alates 2009

TEAMSERVICE OÜ
liige alates 2009

VAHETA OMA DŽIIP TÕELISE JEEP® GRAND CHEROKEE VASTU!

Valik 3.0 CRD Overland varustusest:

- ★ Quadra-Drive II aeglustiga 4WD süsteem
- ★ Quadra-Lift õhkvedrustus
- ★ High Performance Handling Group
- ★ Klaas-panoraamkatus
- ★ Ventileeritavad nahkistmed
- ★ Soojendusega puit/nahkrool
- ★ Pagasiluugi elektriline ajamsulgur
- ★ Bi-ksenoon esituled
- ★ Puutetundlik 40 GB HDD DVD/CD/MP3 navigatsioonisüsteem
- ★ Tagurduskaamera
- ★ Kiirendus 0-100 km/h 8,2s
- ★ Lubatud haagise mass 3500kg

Uue Jeep® Grand Cherokeeega kaasa 3000 € Jeep® raha.

Vali ise, kuidas kasutada! Võimalused:

1. Lase oma auto tasuta ära hinnata ning uue Jeep® Grand Cherokee ostmisel lisame vana auto tagasiostuhinnale 3000 €
2. Tasuta korralised hooldused kuni 130 000 km
3. Jeep® Grand Cherokee 3000 € võrra soodsamalt

Jeep® liising SEB Liisingust, intress 1,99% + 6 kuu Euribor

Krediidi kulukuse määr on 4,43% aastas järgmistel näidistingimustel: vara hind 51900 € koos KM-ga, sissemakse 15%, jääkväärtus 30%, lepingu periood 60 kuud, lepingutasu 199 €, aastane intressimäär 1,99%+6 kuu Euribor.

Keskmine kütusekulu 8,3 l/100km, CO₂ emissioon 218 g/km.

Kampaania kehtib kuni 31. märtsini või kuni autosid jätkub.

